

ДЖЕЙМС С. А. КОРІ

• ЕКСПАНСІЯ •

Книга 6

У ПОПЕЛІ ВАВИЛОНУ

ЕКСПАНСІЯ:

І прокинеться Левіафан

Війна Калібана

Брама Абаддона

На згарищі Сіболи

Ігри Немезиди

У попелі Вавилону

Persepolis Rising

Tiamat's Wrath

Leviathan Falls

*Меттові, Геллі та Кеннові,
які роблять неможливе можливим,
хоч лаври й дістаються іншим*

Розділ перший. Па

— За яким таким довбаним правом?! — не вгамовувався власник «Горнблавера»¹. — Ми це все своїм горбом заробили! Воно *наше!*

— І ще раз повторюю, — відгукнулася Мічіо Па, капітанка «Коннахта»². — Ваш корабель і його вантаж переходять у розпорядження Вільного флоту.

— Та справ я на ваш зголоднілий Пояс! Потрібні припаси? То купуйте. А моє — це моє.

— І таки потрібні. Якби ви діяли згідно з наказом...

— Ви стріляли в нас! Роздобали нам агрегатний відсік!

— Але ж ви намагалися втекти. Ваші пасажири й екіпаж...

— Вільний флот, сто чортів мені в сраку! Злодії ви. *Пірати.*

Ліворуч від капітанки Еванс — її старпом і нещодавнє поповнення в родині — рохнув так, ніби його вдарили. Обернувшись, Мічіо зустрілася поглядом із його синіми очима. Він усміхнувся — білі

¹ Горацио Горнблавер, офіцер Королівського Британського флоту в період наполеонівських воєн, — головний герой серії популярних пригодницьких романів англійського військового історика Сесіла Скотта Форестера, за мотивами яких було знято телесеріал.

² Коннахт — провінція на заході Ірландії (до англо-норманського завоювання — одне з п'яти королівств Ірландії), яку англійці використовували як місце заслання бунтівників та примусового переселення через суворі умови та несприятливий клімат. Правителі Коннахту довго зберігали фактичну незалежність та найдовше чинили опір завойовникам; одною з найвідоміших серед них була Граньє Ні Вайлі (прибл. 1530 — прибл. 1603), znana серед англійців як Грейс О'Меллі, «Королева піратів», яка очолила клан Вайл і здобула славу завдяки морським рейдам, боротьбі за незалежність Ірландії та взаємодії з англійською владою, для чого особисто відправилася до Англії та зокрема переконала королеву Єлизавету I звільнити своїх родичів, взятих в полон під час сутичок з англійськими завойовниками, та усунути тодішнього губернатора з посади. Про цю дипломатичну місію складено кілька пісень, найвідомішою з яких є балада *Óró, sé do bheatha 'bhaile*, яка на початку XX ст. перетворилася на повстанську пісню.

зуби на гарненькому личку — цілком свідомий своєї краси. Мічіо вимкнула мікрофон, облишивши «Горнблавера» поливати лайкою порожній ефір, і хитнула головою, мовляв, що таке?

Еванс показав великим пальцем на консоль.

— Так сердиться. Ніби щоб образити бідолашного *койо*¹, продовжує в тому ж дусі.

— Не вимахайся, — відказала, посміхаючись, Мічіо.

— Я серйозно. *Фражé біст*².

— Вразливий? Ти?

— В серці, — виголосив Еванс, притискаючи долоню до рельєфних грудей. — Маленький хлопчик, я.

Тим часом власник «Горнблавера» в динаміку встиг довести себе до білого жару. Послухати його, то Па була гопстопницею, хвойдою, якій тільки гроші давай, а чії діти при цьому помруть — то їй по цимбалах, і якби він був її батьком, то закатрупив би просто тут і зараз, аби вона не ганьбила сім'ю.

Еванс захихотів. Мічіо теж розсміялася.

— Коли ти фліртуєш, у тебе акцент посилюється. Помічав?

— Помічав, — погодився Еванс. — Адже я химерне сплетіння маірності й пороку. Та це тебе розрадило, а то ти вже почала накручуватися.

— І ще не закінчила, — з цими словами Мічіо знову ввімкнула мікрофон. — Послухайте, пане. Пане! Чи можемо ми принаймні погодитися, що я піратка, яка пропонує замкнути вас у каюті на час подорожі до Каллісто замість викинути у відкритий космос? Як вам таке?

В ефірі запанувала тиша, а тоді динамік вибухнув ревінням незв'язної люті, вилившись у погрози на кшталт «висмокчу твою клятву поясанську кров і вб'ю тебе, якщо тільки спробуєш». Мічіо підняла три пальці. По той бік командного містка Оксана Буш підтвердила наказ помахом руки та натиснула на кнопки керування зброєю.

«Коннахт» не був поясанським кораблем. Принаймні не з самого початку. Його побудував Флот Марсіянської Республіки Конгресу, оснастивши широким спектром військових і технічних експертних систем. Команда Мічіо перебувала на ньому вже близько року. Якийсь час таємно тренувались, а коли настав день, повели корабель у бійку. Мічіо спостерігала на власному екрані, як «Кон-

¹ Хлопака (*пояс.*).

² Такий вразливий (*пояс.*).

нахт» визначив шість місць на дрейфуючому вантажівнику, де потік вогню ГТЗ або влучна торпеда могли б розірвати корпус, і націлився на них. Увімкнулися лазери наведення, розфарбовуючи «Горнблавера» цятками. Мічіо вичікувала. Впевненість в Евансовій посмішці трохи зблякла: він волів би обійтись без убивств цивільних.

Правду кажучи, Мічіо теж не бажала цього, але їй не мала наміру дозволити «Горнблаверу» з його колоністами пролетіти крізь браму на якусь чужинську планету. Перемовини, власне, звелися до визначення умов їхнього провалу.

— Стріляти хочеш, начальнику? — запитала Буш.

— Поки що ні, — відказала Мічіо. — Стеж за дюзами. Якщо вони спробують зірватися з місця? Тоді.

— Якщо вони спробують зірватися з відбитим конусом, то зеконмлять нам боеприпаси, — насмішкувато кинула Буш.

— Є люди, які розраховують на цей вантаж.

— *Савві мі¹*, — відгукнулася Буш і за мить додала: — Наразі холодні.

Динамік клацнув, харкнув. На іншому кораблі хтось гукав, але не до неї. Пролунав ще один голос, потім ще кілька, кожен із яких намагався перекричати інші; потім пістолетний постріл. Зчинився рейвах, та до «Коннахта» він долинав уже приглушеним і геть не загрозливим.

В динаміку прохрипів новий голос:

— «Коннахте»? Ви тут?

— Все ще тут, — підтвердила Мічіо. — Перепрошую, з ким розмовляю?

— Мене звати Серджо Планта, — відповів голос уже спокійніше. — Виконувач обов'язків капітана «Горнблавера». Ми здаємося. Тільки щоб ніхто не постраждав, гаразд?

Еванс усміхнувся — тріумфально і полегшено.

— *Бессе²* це чути, капітане Планта, — відгукнулася Мічіо. — Я приймаю ваші умови. Прошу приготуватися до абордажу.

Їй урвала зв'язок.

¹ Та знаю (*пояс.*).

² Добре, краще (*пояс.*).

* * *

Мічіо сприймала історію як довгу низку несподіванок, неминучість яких стає очевидною хіба що постфактум. Так було з націями, планетами та величезними корпоративно-державними комплексами; так було і з менш важливими долями чоловіків і жінок. З тими, хто нагорі, і з тими, хто внизу. З ОПА, Землею та Марсіянською Республікою Конгресу — і з Оксаною Буш, Евансом Гарнером-Чхве та Мічіо Па. Як на те пішло, то й з усіма іншими душами, які жили й працювали на «Коннахті» та його сестринських кораблях. Лише тому, що Мічіо сиділа там, де сиділа, виконувала свої обов'язки і відповідала за те, щоб її екіпаж був у безпеці та залишався на правильному боці історії, маленькі особисті долі «коннахтців» здавалися їй більш значущими.

Вона опинилася саме тут і зараз в результаті багатьох несподіванок, першою з яких стало те, що вона взагалі потрапила до військового крила Поясу. Ще зі школи Мічіо мріяла працювати системною інженеркою або адміністраторкою на якійсь із великих станцій. Цілком реальна мета... люби вона математику трохи дужче. Вона вступила до магістратури, бо вважала, що так буде правильно, та, попри всі зусилля, завалила навчання, тому що це виявився абсолютно не її напрямок. Повідомлення координатора з академічних питань про відрахування ошелешило її незгірш за цебро крижаної води. І тільки багато років по тому, згадуючи ту невдачу, вона усвідомила всю її неминучість. Так працює прояснювальна лінза історії.

В ОПА, або принаймні в тому його крилі, до якого вона приєдналася, Мічіо почувалася більше на своєму місці. Вже в перший місяць вона збагнула, що Об'єднаний Пояс Астероїдів — це не стільки альянс бюрократів революції, скільки своєрідна франшиза, прийнята поясанами, які вважали, що потребують чогось такого. Вольтерівський гурток вважав себе ОПА, так само, як і група Фреда Джонсона з її базою на станції Тайко. Андерсон Доуз діяв як губернатор Церери під розкресленим колом, а Зиг Очоа протистояв йому під тим же символом.

Роками Мічіо позиціонувала себе як жінку з військовою кар'єрою, та в глибині душі усвідомлювала всю крихкість своїх командних інстанцій. Через це вона певний час рефлекторно захищала владу — свою владу над підлеглими і владу начальства над собою. Саме це привело її в крісло старшого помічника капітана «Бегемота» та в повільну зону, коли людство вперше пройшло крізь браму в центр успадкованої ним імперії тисячі трьохсот світів. І саме через це

загинула її кохана Сем Розенберг. Ось тоді абсолютна віра Мічіо в командні структури й похитнулася.

Знов-таки, очевидно постфактум.

Другу несподіванку вона так достеменно не визначила б. Укладення групового шлюбу? Вербування Марком Інаросом? Отримання у власність нового корабля та революційної місії у Вільному флоті? В житті переломних моментів більше, ніж пластів у руді, і не кожний побачиш, навіть коли озирнешся.

* * *

— Абордажна команда готова, — відрпортував Кармонді. Вбудований у скафандр мікрофон вихолощував емоції з його голосу. — Накажете врізатися?

Як командир штурмової групи, Кармонді формально належав до іншої вертикалі командування, ніж Мічіо, та підпорядкувався їй, щойно зійшов на борт зі своїми бійцями. Він кілька років прожив на Марсі, не входив до множинного шлюбу, учасники якого становили ядро екіпажу «Коннахта», та, як і личить професіоналу, спокійно прийняв свій статус аутсайдера. Щонайменше за це він і подобався Мічіо.

— Дамо їм шанс виявити чемність, — відказала вона. — Та якщо вони почнуть у нас стріляти, робіть, що потрібно.

— *Савві*¹, — погодився Кармонді, а тоді перемкнув канал.

Якби Мічіо могла відкинутися на спинку амортизаційного крісла, то так і зробила б, але зараз це було неможливо: обидва кораблі лежали в дрейфі.

Новина, що Вільний флот бере під контроль систему та зачиняє кільцеву браму для наскрізного руху, поставила кораблі колоністів, що прямували до нових світів, перед вибором. Зупинитися та віддати припаси для перерозподілу станціям і кораблям, які найбільше їх потребують, — і зберегти свої кораблі. Спробувати втекти — і втратити все.

«Горнблавер», як і багато інших до нього, прикинув так і сяк і вирішив, що ризик того вартий.

Вони вирубили транспондери, розкрутили корабель і якийсь час тиснули на гашетку з усіх сил. Розкрутилися ще раз, прискорилися, ще розкручувалися, ще прискорювалися... Таку стратегію називали «хотару». Світлячок, що спалахує на мить, а тоді занурюється в темряву, сподіваючись, що безмежний космос сховає його, доки

¹ Розумно (*пояс.*).

політична ситуація не зміниться. На кораблі завантажували достатньо їжі та припасів, щоб майбутнім колоністам вистачило на роки, а масштаби системи були такі, що якщо їх не виявляли одразу, то дали шукали б не одне життя.

Радари Вільного флоту засікли шлейф рушія «Горнблавера» на Ганімеді та Титані. Мічію шалено не подобалося, що погоня вивела їх із площини екліптики. Переважна частина геліосфери Сонця простягалася над і під тонким диском, де планети і пояс астероїдів оберталися на своїх орбітах. Капітанка відчувала забобонну неприязнь до цих просторів, до величезної порожнечі, яка, в її уяві, з усіх боків огортала людську цивілізацію.

Кільцева брама та ірреальний простір за нею могли б виявитися ще химернішими, і були химернішими, але страх перед виходом за межі екліптики жив у ній із дитинства, перетворившись на провісника нещастя з її особистої міфології.

Мічію налаштувала монітор на трансляцію з камер скафандрів абордажної команди та ввімкнула тиху музику. Екран показав «Горнблавера» у двадцяти різних ракурсах, поки арфи та пальчикові барабани намагалися її заспокоїти. Темношкірий землянин стояв у шлюзі, широко розкинувши руки. Пів дюжини камер були спрямовані на нього, виднілися стволи зброї. Решта розосередилися, виглядаючи рух на периферії або ззовні корабля. Підтягнувшись, чоловік ухопився за поручень, обернувся й одразу заклав руки за спину, підставивши їх під кабельну тяжку. Чіткі, відпрацьовані рухи навели Мічію на думку, що у капітана Планта — якщо це був саме він — вже є досвід примусового затримання.

Команда абордажників увійшла до корабля, переміщуючись групами й уважно скануючи коридори. Рух на одному екрані відображався у вигляді фігури на іншому. На камбузі екіпаж «Горнблавера» вишикувався в шеренгу, з витягнутими руками, готовий прийняти будь-яку долю, приготувану для них «Коннахтом». Навіть на маленькому екрані її монітора можна було розгледіти липкий блиск сліз, що котилися по обличчях бранців. Маски скорботи, утворені сольовим розчином і поверхневим натягом.

— З ними все буде гаразд, — мовив Еванс. — *Еса?*¹ Наша робота, так?

— Знаю, — відгукнулася Мічію, втупивши погляд в екран.

Абордажна команда рухалася палубами, перехоплюючи керування. Злагоджена робота ніби перетворювала їх на єдиний ор-

¹ Оце? (*пояс.*).

ганізм із двадцятьма очима. Групова свідомість професіоналізму та тренувань. Командна палуба мала неохайний вигляд. Планшет і колба з напоєм, мабуть, дрейфували в невагомості, поки їх не присмоктало до повітрозабірника. Без сили тяжіння, яка б їх скеровувала, амортизаційні коліски валялися під різними кутами. Мічіо пригадала старі земні відеозаписи кораблетрощ. Корабель колоністів тонує у безмежному вакуумі.

Вона відчула, що Кармонді вийде на зв'язок, раніше, ніж пролунав сигнал виклику, й обережно притишила музику. Ввічливо дзенькнув запит на з'єднання.

— Капітанко, корабель під нашим контролем, — доповів той. Двоє його людей дивилися на нього, тож, слухаючи слова, вона бачила з двох боків губи та щелепу, які їх вимовляли. — Жодного опору. Жодних проблем.

— Офіцерко Буш?

— Фаєрволи вимкнені, — відгукнулася Оксана. — *Тода і аллес*¹.

Мічіо кивнула, більше до себе, ніж до Кармонді:

— «Коннахт» отримав контроль над системами корабля противника.

— Ми встановлюємо периметр та охороняємо ув'язнених. Автоматичну систему реєстрації налаштовано.

— Прийняла, зрозуміла, — підтвердила Мічіо та звернулася до Еванса: — Відійдемо так, щоб опинитися поза зоною ураження, якщо виявиться, що вони ховають ядерні заряди в зерносховищі.

— Виконую, — відгукнувся Еванс.

Рух на маневрових притиснув Мічіо до пaskів безпеки. Десята частка g, кілька секунд пришвидшення. Експропріювати те, що, на думку інших людей, належить їм по праву, — справа небезпечна. Звісно, «Коннахт» стежив за абордажною командою, м'яко тримаючи корабельні пальці на кожному з двадцяти пульсів. Та й Кармонді маякував що пів години, використовуючи одноразові протоколи. Якби він пропустив черговий сеанс зв'язку, Мічіо перетворила б «Горнблавера» на розсіяну хмару гарячого газу як засторогу іншим. А кільком тисячам людей на Каллісто, Іо та Європі лишалося б хіба сподіватися, що наступні місії Вільного флоту завершаться успішніше.

Пояс нарешті скинув ярмо внутрішніх планет, отримавши станцію Медіна в самому центрі кільцевої брами, єдиний дієздатний флот у Сонячній системі та вдячність мільйонів поясан. В історичній

¹ Кожен із них (*пояс*).

перспективі це була наймасштабніша декларація про незалежність і свободу за весь час існування людської раси. Та, щоб до перемоги не додалося ще й наймасштабніше вимирання від голоду, треба було щось робити тут і зараз.

Наступні дві доби Кармонді та його люди саджатимуть невдалих колоністів під надійний замок на ізольованих палубах, де ті пересиджуватимуть перехід на стабільну орбіту навколо Юпітера. Потім проводитимуть повну інвентаризацію захопленої на «Горнблавері» здобичі. А по тому ще тиждень встановлюватимуть аварійні приводи. Весь цей час «Коннахт» чатуватиме тут як охоронець та тюремник, тож Мічіо залишиться хіба що вдивлятися в темряву в пошуках інших угікачів. Вона не була від цього в захваті та не сумнівалася, що й решті її подружнього гурту таке теж не до смаку. Проте, коли Оксана озвалася, в її голосі пролунало щось більше, ніж передчуття знудженості.

— *Босманг*¹, надійшло підтвердження з Церери.

— Добре, — схвалила Мічіо, підвищенням інтонації натякаючи, що почула і невисловлене. Оксана Буш була її дружиною майже стільки ж, скільки існувала їхня шлюбна група. Вони добре знали настрої одна одної.

— Є ще дещо. Послання від самого.

— Що Доузу знадобилося?

— Не від Доуза. Від *найбільшого* самого.

— Інароса? — уточнила Мічіо. — Увімкни.

— Тільки для капітана. Можу перекинути до твоєї каюти або тобі на термінал, якщо...

— Оксано, вмикай уже.

На екрані з'явився Марко Інарос. Судячи із зачіски, він перебував чи то на Церері, чи то під пришвидшенням. Тло за його спиною не давало підказки, на кораблі він чи в кабінеті. Чарівна усмішка віддзеркалювалася в теплих темних очах. Мічіо відчула, як пришвидшився пульс. Це не потяг, це острах, сказала вона собі. Здебільшого, так воно і було. Та все ж в харизмі поганцю не відмовиш.

— Капітанко Па, — промовляв Марко з екрана. — Радий чути, що ви бездоганно впоралися із «Горнблавером». Чергове свідчення ваших здібностей. Ми не помилилися, призначивши вас керувати експропріацією надлишків. Справи просуваються досить добре, тож ми готові перейти до наступних етапів нашої програми.

¹ Начальник, шеф (*пояс.*).

Мічіо зиркнула на своїх. Еванс пощипував борідку, а Оксана старанно уникала її погляду.

— Скеруйте «Горнблавера» безпосередньо до Церери, — провадив Марко. — Та спершу я скликаю нараду. Суто вузьким колом. Ви, я, Доуз, Розенфельд, Санджрані. На станції Церера.

Він усміхнувся ще ширше.

— Тепер, коли система під нашим повним контролем, час дещо змінити, чи не так? «Пелла»¹ каже, що ви зможете дістатися туди за два тижні. Буду радий побачити вас наживо.

Різким рухом він віддав вітання Вільного флоту, яке сам же й видав. Екран згас.

Мічіо намагалася усвідомити суміш розгубленості, тривоги та полегшення, що захлинула її. Зміна місії, зашвидка і без жодних пояснень, вибила її з колії. А зустріч найближчого оточення Інароса відгонила небезпекою з часів, коли Вільний флот ще не вийшов з підпілля. Роки існування в тіні накладали відбиток на хід думок та сприйняття світу, і навіть із перемогою старі звички не поспішали зникати. Але принаймні їхній шлях пролягатиме у площину екліптики, а не високо в темряву, де відбувається щось зловісне. Недобре.

«Як, наприклад, виклик на несподівану нараду», — тихо прошепестіло в її голові.

— Два тижні? — перепитала Мічіо.

— Можливо, — відповіла Буш майже до того, як пролунало запитання, — вона вже запустила план польоту. — Та щоб встигнути, доведеться тиснути на повну. І не чекати на «Горнблавера».

— Кармонді це не сподобається, — зауважила Па.

— А що він скаже? — відгукнулася Оксана. — Коли наказ від *самого*.

— Так отож, — погодилася Мічіо.

Еванс прочистив горло.

— То ми вирушаємо?

Мічіо здійняла кулак на знак підтвердження.

— Це Інарос, — вона навмисно вимовила його ім'я вголос, щоб одразу покласти край будь-якій суперечці.

— Що ж. *Б'єн*², — відповів Еванс тоном, у якому лунало будь-що, тільки не згода.

— Щось? — розвернулася до нього Па.

¹ Корабель названо на честь столиці давньої Македонії в період її розквіту, місця народження Філіппа II та Александра Македонського.

² Добре (*пояс.*).

— Плани змінюються не вперше, — пояснив Еванс. Його обличчя пішло схвильованими зморшками, що не додало йому краси, навпаки; та він був її найновішим чоловіком, тож Мічіо не завважила цього. Вродливі хлопці бувають такими вразливими.

— Продовжуй, — сказала вона натомість.

— Пригадуєш ту справу з грошима та Санджрані? І марсіянський прем'єр-міністр у підсумку таки дістався Місяця, хоча половина Вільного флоту ганялася за ним, щоб розстріляти. А ще я чув, що ми намагалися вбити Фреда Джонсона та Джеймса Голдена, а обидва досі дихають і ходять на волі. Тож я починаю замислюватися...

— Що, можливо, Маркові теж випадає проколотися, хоч він і поводиться, наче так усе насправді й замислив?

Еванс відповів не одразу. Мічіо вже й не очікувала, що він продовжить тему.

— Щось на кшталт того, — нарешті вимовив Еванс. — Але такі думки можуть завести кудись не туди, хіба ні?

— Можуть, — погодилася Мічіо.

Розділ другий. Філіп

Найбільше у всесвіті він ненавидів Джеймса Голдена. Голдена, миротворця, який жодного разу не спромігся встановити мир. Голдена, поборника справедливості, який ніколи нічим не жертвував заради справедливості. Голдена, який об'єднався з марсіянами та поясанами — з *однією* поясанкою — і поставив себе у системі так, ніби він кращий за інших, нейтральний і поза розбірками, поки внутряки розтягують ресурси людства по тринадцяти з гаком сотнях нових планет, кинувши поясан напризволяще. Джеймса Голдена, який, попри все, не загинув разом із «Чецемокою».

На п'яти йому наступав Фред Джонсон, землюк, який перекинувся до корінних і взявся промовляти від імені Поясу. Різник станції Андерсон, який зробив свою кар'єру на вбивстві невинних і продовжив її, лагідно виводячи поясан на смертельну для них та їхньої культури орбіту. За це він заслуговував і на ненависть, і на презирство. Та все ж не він безпосередньо занапастив матір Філіпа. Тому перший приз надійно утримував Голден — *пінче*¹ Джеймс Голден.

Минули місяці відтоді, як Філіп бився руками об внутрішні двері шлюзу, а його мати, збожеволіла від тривалого перебування в Голденовім культі, викинулася у відкритий космос, забравши з собою Сіна. Дурні смерті. Безглузді. Саме тому, сказав він собі, йому так боліло — адже вона не мусила вмирати, та все одно вибрала смерть. Він зламав руку, марно намагаючись зупинити її: замість життя зі своїм справжнім народом Наомі Нагата обрала злу смерть у порожнечі. Що доводило, яку владу над нею мав Голден, наскільки глибоко їй промили мізки, і наскільки слабким був її розум від самого початку.

Він не розповідав нікому на «Пеллі», що йому досі щоночі сняться зачинені двері, і він прокидається з відчуттям жорстокої втрати, бо щось цінне — щось *важливе* — перебувало по той бік дверей, та він не зміг їх відчинити. Якби хтось дізнався, як сильно це переслідує його, його б затаврували як слабачку, а батько не потребував тих,

¹ Мерзотник (*пояс.*).

хто не здатен віддаватися спільній справі, й для власного сина внятку б не зробив. Або Філіп справжній поясанин із Вільного флоту, або шмаркач на убезпеченій станції. Та йому вже майже сімнадцять і він допомагав знищувати гнобителів на Землі. Дитинство залишилося в минулому.

* * *

Паллада була однією з найстаріших станцій у Поясі. Тут з'явилися перші шахти, а за ними — перші очисні заводи. Пізніше додалися й інші об'єкти, бо основна промислова база розмістилася саме тут, а старі, ще не списані дробарки та спінові сепаратори можна було без проблем використовувати для обробки понаднормового видобутку. Та й узагалі — сила звички. Палладу ніколи не розкручували. Її гравітація була природною мікрогравітацією власної маси — два відсотки від повної сили тяжіння Землі, трохи більше за постійний напрямок дрейфу. Станція проносилася то вище, то нижче від площини екліптики, ніби намагаючись виштовхатися з Сонячної системи. Церера і Веста були більшими й густонаселенішими, та метал для обшивки кораблів і реакторів, для палуб станцій і транспортних контейнерів, для гармат, якими найжачилися бойові кораблі Вільного флоту, і снарядів, якими вони стріляли, походив звідси. Якщо Ганімед був житницею Поясу, то Паллада була його кузнею.

Цілком логічно, що Вільний флот зупинявся тут під час своїх постійних переходів звільненою системою, щоб переконатися, що жодні ресурси не залишилися невикористаними.

— *С'яамайнда, ке?*¹ — кинув інспектор контролю порту, пропливаючи в ширшому кінці кімнати для нарад — типово поясанської. Ані столів, ані стільців. Жодного натяку на верх чи низ в архітектурі. Після стількох років на кораблі, побудованому з урахуванням гравітації тяги, Філіп почувався тут як удома. Марсіянські проєктувальники ніколи не спроможуться на таку автентичність.

Автентичним був і сам інспектор з тулубом та кінцівками довшими, ніж у тих, хто провів дитинство в умовах бодай слабкої чи переривчастої гравітації, та головою більшою відносно тіла, ніж у Філіпа, Марка чи Карала. Ліве око запливло молочним більмом: фармацевтичні коктейлі загалом уможливили існування у вільному падінні, та не запобігали відмиранню капілярів. Такі люди вже ніколи не змогли б адаптуватися до життя на поверхні планети, навіть на короткий час. Найекстремальніший кінець розмаїття поясан-

¹ Все не зупинитеся, га? (пояс.).

ської фізіології. І саме таких, як він, Вільний флот і піднявся захищати та репрезентувати.

Можливо, саме тому він зараз видавався таким розгубленим і зрадженим.

— То й що? — запитав Марко, по-поясанськи здвигнувши руками замість плечей. Те, як він це вимовив, надало буденності наказу спорожнити склади та викинути все в космос. Услід за батьком і Філіп звів брови, мовби не вірячи власним вухам. Карал лише насупився, тримаючи кулак на пістолеті.

— *Пер ес еса міндан ой*¹, — пояснив той.

— Я знаю, що це все, — запевнив Марко. — У тому й суть. Поки у вас хоч щось є, Паллада залишиться мішенню для внутряків. Запакуйте все, що тут є, в контейнери і запустіть їх. Вектори знати-мемо тільки ми. Коли нам щось знадобиться, вичислимо, де воно, і підберемо. Внутрякам нічого не впаде в руки. Вони тих рук і простягнути не встигнуть, як тут усе спорожніє, еге ж?

Інспектор лише кліпав очима у розпачі.

— *Пер міндан*²...

— Вам за все заплатять, — завірив його Філіп. — Добрими грошима Вільного флоту.

— Гаразд, так, — відгукнувся той. — *Абер*³...

Кліпаючи ще частіше, інспектор обливав губи та відвів погляд від Марка, наче адмірал першої справжньої збройної сили поясан плавав за пів метра ліворуч від нього.

— *Абер?* — підказав Марко, підлаштовуючись під його акцент.

— Спіральні класифікатори *в'рейст нойе ганга*⁴, еге ж?

— То купи нові запчастини, якщо потрібно, — відрізав Марко. Його голос загрозливо забринів. Інспектор ковтнув.

— *Абер*...

— Ви купували на Землі, — закінчив за нього Марко. — А наші гроші там не ходять.

Інспектор звів кулак на знак згоди.

Лагідна й відкрита усмішка Марка сяяла співчуттям.

— Там жодні гроші не ходять. Вже ні. Тепер ви купуєте у Поясу. Тільки у Поясу.

— Пояс не робить хороших деталей, — усе ще скиглив інспектор.

¹ Це ж все до нитки (*пояс.*).

² До нитки... (*пояс.*).

³ Але... (*пояс.*).

⁴ Потребують нових штуkenцій (*пояс.*).

— Ми виробляємо найкращі деталі, які лише можуть бути, — виголосив Марко. — Історія рухається вперед, друже мій. Намагайся не відставати. І запакуй усе, що є, для відправки, гаразд?

Інспектор зустрівся з Марком поглядом і знову підняв кулак. Не те щоб у нього лишався вибір. Перевага тих, хто контролює гармати, полягає в тому, що навіть найввічливіше їхнє прохання перетворюється на наказ.

Марко відштовхнувся, і слабка гравітація Паллади вигнула траєкторію його тіла. Він загальмував, схопившись руками за поручні поряд із інспектором, а тоді обійняв його. Інспектор не відповів на обійми. Він скидався на людину, що опинилася поблизу хижака і, затамувавши подих, молиться, щоб звір не помітив і оминув її.

Стару керамічну плитку в коридорах і переходах, що вели від офісу інспектора контролю порту до доків, вкривали латки з новітнього карбосилікатного мережива. Мереживне покриття — одне з перших нових матеріалів, запущених у виробництво після того, як поява протомолекули просунула фізичну хімію на кілька поколінь уперед — виблискувало моторошною веселкою, коли вони пропливали повз нього. Мов нафта на поверхні води. Вважалося, що воно буде стійкішим, ніж кераміка чи титан, твердішим і гнучкішим. Та ніхто не знав, скільки воно протримається, хоча, якщо вірити повідомленням з інших світів, це мереживо цілком могло виявитися на порядок довговічнішим за людей, які його створили. Якщо, звісно ж, його правильно виготовили. Важко сказати.

Шатл із Паллади вже чекав на них. Бастієн пристебнувся до крісла пілота.

— *Біст б'єн?*¹ — запитав він, коли за Марком зачинився шлюз.

— Так добре, як і можна було сподіватися, — відповів той, обводячи поглядом космічний човник. Шість амортизаційних крісел, не враховуючи місця пілота Бастієна. Карал пристебнувся до одного, Філіп — до іншого. Марко повільно опустився на підлогу, його волосся розсипалося по плечах. Він запитально задер підборіддя.

— Розенфельд на місці, — повідомив Бастієн. — Вже три години як на «Пеллі».

— Невже, — відгукнувся Марко, і в його голосі забриніли нотки, які розчув хіба що Філіп. Він уместився в кріслі та пристебнув паски. — Це добре. Полетіли до нього.

Бастієн підтвердив дозвіл на зліт у системі керування доком — радше за звичкою, ніж через необхідність. Марко був капітаном

¹ Усе гаразд? (пояс.).

«Пелли», адміралом Вільного флоту, і його шатл мав перевагу над будь-яким іншим транспортом. Та Бастієн усе одно зробив запит на підтвердження, а тоді ще раз пройшовся по датчиках герметизації та контролю середовища — вже, мабуть, удесьяте. Для будь-кого, хто виріс у Поясі, перевіряти повітря, воду та герметичність ущільнювачів на кораблях і скафандрах було як дихати — цілком природна дія, про яку ти й не замислюєшся. Ті, хто цим нехтував, зазвичай рано вибували з генофонду.

Тіла трохи поважчали, коли шатл відчалив, а тоді зашипіли карданні підвіси в кріслах — це Бастієн запустив маневрові двигуни. Прискорення не склало й чверті g , та все ж вони досягли «Пелли» за лічені хвилини. Шатл проминув шлюз — той самий, який обрала для смерті Наомі, — і вплив у знайоме повітря «Пелли».

На них чекав Розенфельд Гуолянґ.

Все життя, з найперших спогадів, Пояс означав для Філіпа Об'єднаний Пояс Астероїдів, а ОПА — людей, які найбільше важили для нього. Його людей. Та коли з часом йому дозволили слухати батькові розмови з іншими дорослими, його розуміння ОПА поглибшало та набуло нюансів, а словом, яке дало нове визначення його народу, стало «об'єднання». Не «республіка», не «уряд єдності», не «нація». Об'єднання. ОПА складався з незліченної кількості різних груп, які формувалися, розпадалися і знову формувалися, й усі вони мовчки погоджувалися, що за всіх розбіжностей їх об'єднує боротьба проти гноблення внутрішніх планет. Кілька великих станцій діяли під прапором ОПА — станція Тайко на чолі з Фредом Джонсоном і станція Церера під керівництвом Андерсона Доуза, кожна зі своїм ополченням; ідеологічні провокатори з Вольтерівського гуртка; відверто злочинне «Товариство золотої віти»; опоненти насильства, майже колабораціоністи з «Маруттува кулу»¹. На кожного з них припадали десятки, можливо, сотні, менших організацій та асоціацій, таємних спільнот і товариств за інтересами. Їх об'єднував постійний економічний і військовий тиск Землі та Марса.

Вільний флот не входив до ОПА — та й навіщо? Вільний флот був найпотужнішою частиною старого ладу, викуваною в силу, що не потребувала ворога, аби надати сенс своєму існуванню. Обіцянкою майбутнього, в якому ярмо минулого було не лише скинуте, але й розбите.

Це не означало, втім, волю від минулого.

¹ В перекладі з тамільської назва означає «Група з охорони здоров'я».

Розенфельд був худорлявим чоловіком, який примудрявся сутулитися навіть у невагомості, з темною шкірою, вкритою дивними пухирцями та глибоко запалими очима. У нього були татуювання у вигляді розкресленого кола ОПА і схожої на ніж V Вольтерівського гуртка, яскрава і легка посмішка та відчутна готовність до насильства. Саме через нього Філіпів батько прибув на Палладу.

— Марку Інаресе, — Розенфельд розвів руки. — Поглянь, що ти наробив, *койо міс!*

Марко кинувся в його обійми, кружляючи разом із ним, коли вони притискалися один до одного, і сповільнюючись, коли відсторонювалися. Якщо Марко й відчував якусь недовіру до Розенфельда, вона щезла. Або не щезла, а перейшла до Філіпа і Карала, щоб сам він отримав незамутнену насолоду від возз'єднання.

— Маєш гарний вигляд, старий друже, — сказав Марко.

— Брешеш, — відгукнувся Розенфельд, — та все одно дякую.

— Допомогти доправити твоїх людей?

— Вони вже тут, — відповів Розенфельд, і Філіп, глипнувши на Карала, помітив, як у того смикнувся куточок рота. Розенфельд був другом, союзником, одним із «вузького кола» Вільного флоту — але він не мав приводити особисту охорону на корабель за відсутності Марка. Зрештою, «Пелла» була флагманом Вільного флоту, а спокуса — така річ.

Марко і Розенфельд простягнули руки та вхопилися за ручки шафки, сповільнивши обертання, і так разом виштовхнулися до зовнішнього коридору; Філіп і Карал — за ними.

— Доведеться жорстко тиснути на гашетку, щоб дістатися до Церери вчасно, — зауважив Марко.

— Це через тебе. У мене і власний корабель є.

— Та що там у тебе є.

— Якось досі все життя прожив на «стрибунцях» — і нічого.

Філіп бачив лише потилицю батька, та чув усмішку в його голосі.

— Отож-бо й воно: досі. Правила гри змінилися. Вище командування не може пересуватися без захисту. Навіть тут не всі нас підтримують. Поки що.

Вони дісталися ліфта, що тягнувся вздовж усього корабля, розвернулися навколо нього і попливли вниз головою до командних палуб. Карал озирнувся у бік командного центру та кабіни екіпажу, мовби хотів переконатися, що ніхто з охоронців Розенфельда не дихає їм зараз у потилицю.

— Чому чекав я, — мовив Розенфельд. — Хороший солдатик, *ме*¹. Кепсько про Джонсона й Сміта — дісталися Місяця неушкодженими. Завалили лише одну з трьох?

— Бо лише Земля й мала значення, — відмахнувся Марко. Попереду з'явилася Сарта на шляху до оперативної палуби і кивнула, вітаючись, коли їхні траєкторії перетнулися. — Земля завжди була головною ціллю.

— Що ж, Генеральна секретарка Гао вже зі своїми богами. Сподіваюся, репетувала, здихаючи, — виголосивши це, Розенфельд зробив вигляд, ніби плюється, — та ця Авасаралиха, що посіла її місце...

— Бюрократка, — недбало кинув Марко.

Вони завернули за ріг і запливли до камбуза. Прикручені до підлоги столи та лави, запах марсіянських флотських пайків, кольори, які донедавна були прапором ворога, погано пасували до чоловіків та жінок навколо. Поясани, всі до одного... та як не крути, а Філіп все одно міг відрізнити товаришів по службі з Вільного флоту від охоронців Розенфельда. Своїх від не-своїх. Можна було скільки завгодно вдавати, ніби між ними нема жодних розбіжностей, але всі знали, що це не так. Десяток людей, які трималися так, мовби прийшли заступати на вахту, та по всьому виходило, що на кожного з розенфельдівських бійців припадало по одному з екіпажу «Пелли». Карал не єдиний схилявся до думки, що трохи обачності між друзями не завадить.

Один із охоронців кинув Розенфельду колбу. Кава, чай, віскі чи вода — хтозна. Розенфельд упіймав її, не втрачаючи нитку розмови:

— Схоже, твоя бюрократка вміє ненавидіти, ще й як. Гадаєш, впраєшся з нею? Без образ, *койо*, але жінок ти глобально недооцінюєш.

Марко завмер. Варто було Філіпу побачити це, як його рот наповнився мідним присмаком. Щось стиха буркнув Карал, і Філіп помітив, як той набичився та стиснув кулаки.

Розенфельд підсунувся під стіну. Його обличчя перетворилося на маску примирливого співчуття.

— Хоча, мабуть, тут не найкраще місце для такої розмови. Вибачай, якщо зачепив за живе.

— Без образ, — процідив Марко. — На Церері перетремо.

— Зібрання племен, — пирхнув Розенфельд. — Не дочекаюся. Та наступний етап має бути цікавим.

— Буде, — запевнив його Марко. — Карал розселив тебе з хлопцями у годящі каюти. Плануйте там і лишатися, бо гнатимемо на повну.

— Як скажеш, адмірале.

¹ Я, мене (*пояс.*).

Марко вилетів із камбуза і попрямував до машинного відсіку, навіть не поглянувши на сина.

Філіп завагався, не знаючи, доганяти батька чи залишитися тут, і чи він усе ще на вахті... Розенфельд усміхнувся та підморгнув йому припухлою повікою, перш ніж повернутися до своїх людей. Щось сталося; хлопець відчував це в повітрі і в тому, як тримався Карал. Щось важливе. А поведінка батька навела його на думку, що це якось пов'язано з ним. Він торкнувся зап'ястка Карала.

— Що це було?

— Нічого, — збрехав Карал. — Не бери в голову.

— Карале!

Той стиснув губи та витягнув шию, не дивлячись на Філіпа.

— Карале. Мені у *них* запитати?

Карал повільно похитав головою: краще не питай. Нервово обливавши губи, він іще раз похитав головою, зітхнув, а тоді озвався тихо і спокійно:

— Тут був надійшов звіт. Дані спостережень з... е-е-е... е-е-е... з «Чемемоки». Про те, що кораблі з Джонсоном і Смітом не загинули?

— І?

— І, — щільно, мов свинцем, припечатав Карал.

Так Філіп Інарос на очах у Розенфельда і пів дюжини вишкірених охоронців дізнався, що його мати жива. І що про це знають всі на «Пеллі». Окрім нього.

* * *

Під прискоренням він бачив сні.

Він знову стояв перед тими самими дверима, що й раніше; завжди одними й тими ж, як би вони не змінювалися, і лементував, гатив у них руками, намагаючись увійти.

Раніше він відчував страх, безмежну скорботу від неминучої втрати, жах. Зараз лише приниження. Лють охопила його, як вогонь, і він штовхав двері, щоб увірватися до будь-якої кімнати за ними — не для порятунку чогось цінного, а просто щоб поставити крапку.

І з криком прокинувся. Вага в цілих пів кілограма втиснула його в гель. Навколо мурмотіла «Пелла». Вібрація приводу і шурхіт рециклерів повітря перетворювалися на шепіт занадто тихий, щоб розібрати слова. Він із зусиллям спромігся витерти сльози — не від горя. Горя не було.

Тільки впевненість у тому, кого він ненавидить дужче за Джеймса Голдена.